

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobli. Rokopise se ne vrača.

Oglas: Prostor 1 mm x 55 mm po K 1.50. Uradni razglas, poslano ter notice isti prostor K 2.—. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 240, za pol leta K 120, za četrt leto K 60, za mesec K 20. Za Nemčijo celo leto K 312, za ostalo tujino in Ameriko K 360.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Bodoča vladna večina v konstituenti.

LDU Zagreb, 1. dec. (ZNU) „Novosti“ javljajo iz Beograda, da je po vsem verjetno, da bodo sklenili demokrati in radikalci kooperacijo. Vpašanje vlade bo rešeno v osmih dneh, nato pa bo dalje delal parlament. Na resno zasedanje konstituante se more misliti šele po Božiču, do konca prve polovice januarja. Tedaj se bo pričela verifikacija mandatorov.

Radič o taktiki seljačke stranke v konstituenti.

LDU Zagreb, 1. dec. (ZNU) Listi objavljajo obširen intervju z Radičem glede njegovega postopanja in postopanja njegove stranke v konstituenti. Radič je izjavil: „Glede naše stranke in njenega sodelovanja v konstituenti bo odločil glavni odbor, ki se sestane dne 7. decembra. Ko smo se udeležili volitev, smo se pravzaprav postavili na legalna tla. Samo narodu priznavamo pravo revolucije, kadar je prisiljen k temu, da jo izvede. Kar smo mi pričeli delovati z zakonitimi sredstvi, bomo tudi svoje pristaje odvračali od revolucije. Ostali bomo še nadalje republikanci, ker hočemo interpretirati voljo naroda. V načrtu ustave morajo biti vse tiste institucije, ki dajo državi obliko kmetijske države. — Radič je v daljšem govoru izjavil, da je mogoče, da se bo njegova stranka v konstituenti marsikaj tudi sporazumela z drugimi strankami. Zastopnikom Hrvatske je treba dati dovoljenje, da si izvolijo bana in da nameščajo hrvatske uradnike in organizirajo upravo. V Beogradu bi morali vse te sklepe in odločbe potrditi. — Radič je pripravljen na sporazum z drugimi strankami, pa tudi na kompromis je pripravljen, samo če se bo upoštevalo načela seljačke stranke.

Vzpostavitev diplomatskih odnosov med Francijo in Vatikanom.

LDU Pariz, 1. dec. (Havas) Zbornica je s 397 proti 209 glasovom sprejela zakonski predlog, ki predvideva vzpostavitev odnosov z Vatikanom. Socialistična resolucija, naj se veljavnost zakona odloži, dokler se Vatikan ne opraviči zaradi razžaljenja, ki je dalo povod za prekinjenje odnosov, je bila odklonjena s 404 proti 153 glasovom.

RAPALLSKA POGODBA.

Zagreb, 1. »Jutarnji list« javlja iz Belgrade: Francoska in angleška vlada sta zahtevali rapallsko pogodbo na vnoled. Pogodbo morata podpisati tudi francoska in angleška vlada, da tako še enkrat zaključijo in završe londonski pakt, ki jih je vezal do sedaj.

ODPRAVA HABŠBURŠKIH IAVNIH SPOMENIKOV NA ČEŠKEM.

Praga, 1. Vse češke stranke, razen komunistične, so vložile predlog, da se odstranijo vsi javni spomeniki, ki spominjajo na Habsburžane in druge osebe, ki so bile čelom in Slovanom sovražne. Politične oblasti naj bi določile gotov rok, v katerem naj bi se umakli in odstranili vsi ti spomeniki.

PROSTOVOLJSKA FORMACIJA V BERLINU.

Berlin, 1. Kakor javlja policijsko predsedništvo, obstoje dokazi za to, da prostovoljska formacija, ki je bila svojčas razpuščena, na skrivnem še dalje obstoja. Kot glavni krivec je označen stotnik Bostelmann, ki je organiziral posamezne stotnije pod različni napačnimi imeni v takozvani obrambni polk. Ko so Bostelmannu prišli na sled, je ta zbežal. Najbrže je Bostelmann v zvezi z znano organizacijo Orzes.

MIROVNA KONFERENCA V RIGI.

Riga, 30. Sovjetska delegacija skuša otežiti povratek uletnikom in želi, naj se v tej zadevi odloči šele po podpisu končnoveličnega miru. Nocoj je odposlal Joffe noto, v kateri izjavlja, da ne bo več dobavljati vojniškega sladkorja, kakor se je bil obvezal dne 14. novembra. Na drugi strani gospodarske komisije so sovjetski delegati sprejeli dnevni red, ki so ga predlagali Poljaki. Sovjetski delegati so naglasili nespornost in

glede razdelitve državnega in carskega premoženja, ker se smatralo sovjeti za njune naslednike.

MORITV NA IRSEKEM.

London, 1. O zadnjih umorih stražnikov so bile objavljene podrobnosti. 17 redarjev pod vodstvom okrožnega nadzornika Craigha, ki so se z avtomobilom peljali v Cork, je bilo v bližini Corka napadenih. Napadalec je bilo približno 100. Otvorili so nanje močan ogenj iz pušk. Padlo je 15 redarjev, dva na poročalo. Mrtva trupla so napadalcem orovali in avtomobil sežgali.

WILSON POSREDOVALEC V ARMENIJI.

Washington, 30. Wilson je ugodil prošnji zveze narodov, ki ga je naprosila za to, naj bi v Armeniji deloval kot posredovalec. Wilson pa je pripomnil, da brez pooblastila kongresa ne more razpolagati z oboroženo silo, vendar na da je pripravljen zastaviti svoj moralni vpliv. Zvezi narodov prepušča, kakor sredstva da mu da na razpolago za posredovanje.

AMERIKA ANGLIJA IN FRANCIJA.

LDU Haag, 1. dec. Holandsch Nieuws Bureau javlja iz Londona: Listi objavljajo noto ameriške vlade, v kateri ta angleški vladi namiguje, da ne misli na to, da bi dovolili Angliji in Franciji, da bi ti dve izrabili veljansko ozemlje, katero sta v vojni odvzeli svojim sovražnikom, za gospodarski monopol. V obširni noti je tudi posebno zanimiv odstavek, v katerem se izjavlja, da je politika Združenih držav, katere se bodo iste trano držale da se tuja ozemlja, ki so bila v vojni pridobljena, tako upravljajo, da se bo z vsemi pripadniki vseh narodov ter trgovino enakomerno postopalo.

Nekaj opazk o volitvah.

Poleg splošnega pregleda in raziskavanja o vzrokih, zakaj je politično nihalo udarilo zelo na levo, moramo opazovati tudi na posebne rezultate, katere so dosegle posamezne stranke.

Naivečja stranka ostanele tudi še nadalje srbski radikalci. Radikalci so specifično srbska stranka in njihovi uspehi se morajo pripisovati deloma veliki politični avtoriteti njenih dveh voditeljev Pašića in Protića, deloma pa velikim uspehom te stranke za časa vojne. V bivšem provizornem Narodnem Predstavstvu je sicer pri neki priliki nastopil demokrat Drašković, da se srbske zmage ne sme pripisovati samo radikalcem ampak celokupnem narodu. Toda v politiki je že tako, da ima tisti, ki nosi vso težo odgovornosti, v slučaju uspeha tudi pravico na priznanje. In to priznanje so Srbi izrekli pri volitvah svojim starim voditeljem. Z radikalci je nekaj podobnega kakor je bilo na francoskem pri zadnjih volitvah, ko je rekel Clemenceau: Francoze ali smo zmagali ali nismo? In pod parolo zmage je šla vsa francoska buržoazija v volilni boj. Tako so tudi srbski radikalci znali zmago srbskega orožja sretno izkoristiti v volilne namene. Veliko vraščanje na le, če bodo mogli radikalci s to narodo delno obstati. Po človeški preudarnosti ne. Zaradi tega pa se ne smemo sklepati, da bo ta stranka tako kmalu propadla. Kdor je hudo pozna od bližje na ve, da so v radikalnih vrstah politiki, ki so namazani z vsemi mazili in ti se bodo novim razmeram toliko lažje prilagodili, ker nimajo nobenega začemeta programa in se zato vedno lahko izorepntirajo, kakor nanese potreba. Glavna njihova poteza pa jim bo le ostala: v gospodarskem ozru so radikalci zastopniki meščanskih interesov, popolnoma po vzoru francoske buržoazije. Vsa druga vprašanja so za radikalce vraščanja druge vrste: oni so n. pr. glede vraščanja monarhiji ali republiki popolnoma prosti in nevezani in noben program jih ne ovira, da se odločijo danes tak, jutri na drugače. Ravno tako so popolnoma svobodni v vraščanju svetovnega naziranja ali na politične ureditve države.

Druge velika stranka so demokratke, ki so ravno tako kakor radikalci v gospodarskem ozru zastopniki meščanskih interesov. Od radikalcev jih loči v prvi vrsti zgle osebnosti. Če premoste osebna nasprotstva, ni nikake ovire za trano sodelovanje z radikalci. Kadar bo dovršena ustava, bo odpadla še tista razlika, ki obole danes najbolj razdvaja namreč vraščanje ali Jugoslavija ali Velika Srbija, in ujedinenje dveh velikih meščanskih strank pod katerimkoli imenom bo brez velikih težav izvedljivo.

Nov pojav so različne seljačke ali kmečke stranke. Te so danes sicer še razkosane, izločene na, da se bodo prav kmalu ujedini v eno samo veliko agrarno stranko, ki bo tudi Radičevce priključila k sebi. Velik agraren blok ni v agrarni državi kakor je Jugoslavija nič nenaravnega, ampak je tako razumljiv pojav. Agrarni blok stoji v gospodarskem ozru istotako kakor radikalci in demokratke na stališču buržoazije. Od radikalcev in demokratov se ločijo in se bodo ločili le v toliko, v kolikor so različni interesi mest in dežele, t. i. industrije in kmetijstva. Nebeneza dvoma ni da bo ta blok postal časoma tako močan, tolko močnejši, kolikor bolj bodo izginjali posamezni verski ali na plemenski interesi.

K agrarnemu bloku je treba prištevati tudi Radičevo skupino, ki je dosegla na Hrvaškem presenetljiv a ne nerazumljiv uspeh, do katerega je Radič prišel v prvi vrsti

njegov zapor — »mučeniki« vedno vlečelo, — dalje njegova renuh kanška narola in na staro nasprotstvo med Srbi in Hrvati. Tudi zadnja seljačka buna ni ostala brez pomena.

Silno močni so izšli iz volitev komunisti. Kar se teh tiče, je tako interesantno ugotoviti kraje, kjer so dobili največ glasov oziroma mandatorov. Ti kraji so: Makedonija, Crnagora, Slavonija, Dalmacija in Subotica. Imena teh krajev nam komunistične uspehe dovolj razlase: V Makedoniji delujejo pod firmo komunizma »buzarašije«, v Crni gori pristajajo razkrala Nikole v Slavoniji in v Subotici madžarski ostanki in v Dalmaciji le videti italijanski vpliv. To je proces, ki so ga krasno opisali srbski »centrumaši« v svojem znamenitem volilnem proglasu. Kar te tujih nacionalističnih elementov v državi, ki sreme za tem, da bi nova Jugoslavija propadla zato, da bi oni lahko prišli tja, kamor jih vleče srce, so se vsi priključili komunistom, to na ne iz komunističnega predbrčanja ampak zato, ker pod svojim pravim imenom ne smejo in ne morejo nastopati ali početi priti v neprilicne sike z državno oblastjo. Če bodo imeli komunisti tako moč, da državo prevrnejo, potem bodo ti ljudje zopet postali to, kar so: najhušji nacionalisti, ki bodo komuniste strastno pobijali. Ako na komuniste ne bodo mogli države podreti, jim bodo pa obrnili hrbet, češ da tudi ti niso za nič in potem se bodo udali v svojo usodo. Danes je jasno kot beli dan, da bi bili dobili anarhisti, če bi bili nastopili pri volitvah ravno toliko glasov, kot so jih danes komunisti, ker je ves gospodarsko in politično najbolj nezadovoljen svet dal svoje glasove nahiradikalnejši stranki brez ozira na to, ali soglašajo s programom te stranke ali ne.

Ozrmo se sedaj še nekoliko v Slovenijo.

Klerikalna stranka je izgubila v Sloveniji nekaj mandatorov zato, da pa svojo izjubo nadomestila v Dalmaciji. Naravno bi na bilo sklenati iz trenutnega poraza klerikalcev v Sloveniji da je sedaj klerikalizem ubit — ne ne! Klerikalci so se hitro in tako sretno zavedli svojega položaja in pri prihodnjih volitvah bodo nastopili popolnoma reorganizirani in bodo svojo trenutno izjubo kmalu popravili. Oni mogoče ne bodo več vladajoča stranka: vsaj v državi ne, ampak med katoliki v naši državi bodo vedno našli svoje pristaje. — Klerikalizem je mnogo močnejši kot se to vidi na prvi pogled in bo imel zlasti v Sloveniji še vedno moč, s katero le in bo treba računati.

JDS v Sloveniji nima bodočnosti kot večinska stranka. V sedanjih formi vsaj ne.

Isto volja o narodnih socialistih. Ako pogledamo kraje, kjer je bilo oddan največ glasov za nje, vidimo da so njih v korist odločili begunci, ki imajo še svojo staro politično orientacijo iz Trsta in Gorice. Dvomi mo na, da bo beguncem mogoče to orientacijo v sedanjih Sloveniji obdržati, ker je nastala pač pod popolnoma drugačnimi političnimi okolnostmi.

O Samostojni Kmetijski stranki in o komunistih na vella tudi v Sloveniji to kar velja o agrarni in komunistični stranki za celo državo.

Kakšna bo konstituenta.

Našo javnost silno zanima vprašanje, kakšna bo konstituenta. To predvsem vsled tega, ker se od nje nadeja, da vsvari za ljudstvo nekaj povsem novega in boljšega, kakor je bilo doslej. Ali pričakuje naše ljudstvo to upravičeno ali ne, o tem na tem mestu še ne bomo govorili.

Kakor kaže izid volitev, bo delo konstituante zelo težko, ker bo velni stala nasproti zelo močna opozicija. V konstituenti

bodeta zadeli druga ob drugo predvsem dve skupini: centralistična na eni, avtonomistična, federalistična na drugi strani. Zelo močna bo tudi protimonarhistična skupina. Poleg tega bodo delo precej ovirale tudi plemenske in verske razlike. V splošnem torej lahko rečemo, da bo plod dela konstituante ali kompromisni diktat najmočnejšega bloka, ki se bo v njej stvaril (radikalno-demokratski - zemljoradniški, morda tudi radičevski) ali pa se bo med ljudmi porodnimi bolečinami izmčila morda kaka razmerja in sorazmerja najbolj odgovarjajoča ustavi. To bo pač v veliki meri odvisno od zadržanja najmočnejših strank v konstituenti, kakor se bodo pač male pokazati gibčnim. Nasprotna so vsekakor med strankami precejšnja. Kakor razvidno, bodo prevladoval monarhistične stranke kljub prevelikemu številu strank, ki stoje na republikanskem stališču. Tuži je že več kot gotovo, da bo centralistična struja močnejša. Skoro gotovo pa je tudi to, da bodo pokrajine dobile širše samostojne pravice, približno tako, kakor to predvideva vladni načrt, ki bo predložil konstituenti.

Slovenija bo imela v konstituenti 46 poslancev in sicer:

1. od jugoslovanske socialno demokratske stranke: Erbin Kristan, Anton Kristan, Filip Klovcar, Josip Kopač, Rudolf Golob in dr. Milan Korzan. (6 poslancev.)
2. od komunistične stranke Jugoslavije: Dr. Milan Lemež, Marcel Zorja, Valentin Mlakar, Vladimir Fabljančič, Miha Koren, Ivan Faval. (6 poslancev.)
3. od narodno - socialistične stranke: Ivan Deržić in Blaž Zupanec. (2 poslanci.)
4. od slovenske ljudske stranke: Janca Brodar, Josip Gostinčar, Josip Nemanuš, Janko Stanovnik, Karl Škul, Anton Šušnik, dr. Oskar Iv. Roškar, Franc Pilek, Jožef Kleh, Martin Kranjč, Vladimir Pušelj, Jožef Šlabernik, dr. Ant. Korošec, dr. Josip Hohnjec. (15 poslancev.)
5. od samostojne kmetijske stranke: Jakob Kušar, Ivan Malcen, Ivan Pucelj, Janko Rejar, Ivan Urek, Josip Drolenik, Ivan Mermolja, dr. Bogumil Vošnjak. (8 poslancev.)
6. od jugoslovanske demokratske stranke: Dr. Ivan Tavčar, dr. Gregor Zerkav, dr. Vokoslav Kukovec. (3 poslanci.)

Sodeč po dosedanjem izidu volitev, bodo v konstituenti, ki bo štela 419 poslancev, zastopane stranke takole:

Demokrati:	96 poslancev;
Srbski radikalci:	95 »
Radičevci:	46 »
Komunisti:	51 »
Kmetijske stranke:	42 »
Muslimani:	28 »
Klerikalci:	24 »
Slojalni demokratki:	10 »
Hrvatski zajedničarji:	11 »
Bunjevci:	4 »
Radičevi disidenti:	4 »
Narodni socialisti:	2 »
Frankovci:	1 »
Stojan Ribarac:	1 »
Dr. Ante Trumbić:	1 »
Srbski republikanci:	3 »

Konstituenta se bo sestala prihodnje nedelje, t. i. dne 12. decembra t. l. Inakon vse naše ljudstvo, tako tudi vse inozemstvo napeto pričakuje, kakšno bo delo te prve jugoslovanske konstituante. Delavstvo jo pričakuje pesimistično...

Naši socialno demokratični poslanci se bodo trdno držali svojega programa, zastopajoč koristi delavskega razreda, ki se mu morajo tudi v ustavi priznati pravice. Od tega ne bodo pod nobenim pogojem popuščali, čeprav bodo v konstituenti v veliki manjšini.

Kaj da nameravajo v konstituenti komunisti, ki bi po svoji številnosti lahko za izboljšanje delavskega položaja mnogo storili, o tem smo deloma že govorili, imeli pa bomo še mnogo prilike, da se o tem še poučimo.

Organizacija in disciplina.

O teh dveh besedah in o njihju pomenu smo že tolikokrat razpravljali, da sta marsikomu nepriljetni, kar dokazuje, da pomena teh dveh besed prav ne razumejo ali pa sploh ne pojmljo njih biva. Vsak organiziran delavec, bodisi v politični ali

strokovni organizaciji, mora vedeti, da velja ti dve besedi ne le za njegove druge ali tovariše, marveč tudi zanj, to je, sam mora biti organiziran in discipliniran.

Marsikdo, ki misli, da ima ti dve lepi lastnosti zavednega sodruga in tovariša, se le prečesto moti v dejanjih in škoduje organizaciji ter s tem delavskemu gibanju. Lahko in zvestino trdimo, da so taki člani, ki ne poznajo organizacijske zapovedi in discipline v svojih lastnih dejanjih, če so sicer še tako delovni in inicijativni, možno ako ne premagujejo v tem pogledu tudi sebe, najnevarnejši za obstoj organizacije in najnesrečnejše posledice utegne potem nositi delavstvo, ki je pri vsem tem nedolžno.

V vsaki organizaciji se pojavljajo različna mnenja, v vsaki organizaciji se prikladijo ljudje, ki s svojo moralno ali s svojo neokretnostjo ogrožajo trdnost organizacije. Tako je bilo in tako bo, ker smo ljudje pošteni in nepošteni, sebični in nesebični, častiljublji in skromni, dobri in slabi. Zaradi tega je potrebno tako intenzivno negovati misel organizacije in discipline. Kako naj organizacija drugače vztraja, bo trdna, če se ne zaveda svoje, če se ne zaveda discipline? Pride kdo v organizacijo, pa vidi tam napako tako ali tako, pa zopet odide. Ali moremo reči o takem človeku, da razume pomen navedenih besed? Ali moremo misliti, da tak človek, ki je videl napako, namesto, da bi ostal v organizaciji in skušal izboljšati interno razmerje, bledi organizacijo, ji meče polena pod noge, in s tem zaradi pregreškov posameznika, in s tem zaradi pregreškov posameznika.

Program ameriške socijalist. stranke v volilni kampaniji za predsednika Zedinjenih držav.

Ameriški socijalisti so razvili pri zadnji volitvi predsednika Zedinjenih držav silno agitacijo. Kot kandidat se znani voditelj Evgen V. Debs, ki je dobil tri milijone glasov. Za volitev so delali ameriški socijalisti z naslednjim programom:

Politične zahteve:

1. Vred strogo kvalifikacij, ki omogočajo volilno pravico z ozirom na bivalitve v deželi, le pri vsaki volitvi odvzeta milijonom državljanom pravica do vdeleževanja volitev: snemelo naj se zahtevna določila za registriranje in vdeležitev volitev sezitskih delavcev.
2. Ustava svoboda govora, tiska in zborovanja naj se vrne ljudstvu in v ta namen odpravi zakon o špionazi in vsi drugi represivni zakoni, prepove na naj nepravilno prilastčanje oblasti sile.
3. Vsa zasledovanja po zakonu o špionazi naj se onemari in osebe, ki so v ječah zaradi domnevanih prestopkov, izvirajočih iz religioznega prepričanja, političnega mnenja ali industrijske aktivnosti, naj se popolnoma onemari in takoj osvobodijo.
4. Noben inozemec naj ne bo deportiran iz Zedinjenih držav zaradi svojih političnih nazorov ali zaradi sodelovanja v delavskih bojih v nobenem slučaju na ne brez pravilne zaslišbe, na podlagi določene obtožbe.
5. Moč sodišča, da moreto delavce v njih bojih proti delodajalcem z izdajanjem sodniških prepovedi in drugače, kakor tudi moč razveljavljanja na kongresu sprejetih zakonov, naj se odpravi.
6. Zvezne sodnike naj voli ljudstvo, ki naj ima pravico odločanja.
7. Predsednik in podpredsednik Zedinjenih držav naj bosta voljena od potrditvenih in sološnih volitev in podrelena odločnici.
8. Volilna pravica naj bo enaka in neomejena v delstvu in v zakonu za vse moške in ženske na vsi deželi.
9. Ustava Zedinjenih držav naj dobi dodatek, ki naj ojača sigurnost civilne in politične svobode in odpravi vse ovire industrijskih in družabnih reform — vstevši izpremembe, ki so navedene v tem programu, izprememba dodatkov le odvsnja od večine sološnih volitev na njih lastni inicijativi, ali na po inicijativi kongresa.

Zahteve glede na socializacijo.

1. Vsa podjetja, ki so bistveno potrebna za obstoj in blagostanje

Politične vesti.

+ Za koroško brco smo morali po račun v »Slovenca« medzavezniški plebiscitni komisiji plačati 3.326.616 francoskih frankov. Do te beraške svote smo prišli na ta način, da je dobival n. pr. predsednik Peck dnevno okrog 1200 dinarjev, kar mu gotovo ni bilo preveč. »Slovenec« se nad temi preprostim dejstvi huduje, češ: čemu ste pa, plebiscitna komisija in predsednik Peck, toliko sprejeli? Res; čemu? — Čemu ste jim, »Slovenec«, v Beogradu za eno samo brco toliko ponudili? Tudi

mi oseb ruši organizacijo in disciplino v vrstah organiziranega delavstva?

Mi stojimo na stališču, da je organizacija absolutno vzvišena nad napakami, ki so pa le tedaj dobre, če jim vcepimo pojmi discipline, skupnosti in zavesti, da se v svoji notranjosti izpopolnjujejo s tem, da izločijo vse, kar bi rušilo slogo in jemalo ugled. Na tem stališču mora stati tudi vsak iskren prijatelj delavstva, ker drugačnega stališča ne more biti.

V najkritičnejšem položaju se nahaja delavski pokret v Jugoslaviji, ker je ta država nekako ognjišče pisanih mentalitet in reakcije. Belgrajski komunisti vrhunske razbija organizacije in skušajo izvesti še nadaljni atentat na strokovne organizacije, dasi so jih na celi črti skoro odklonile hrvaške in srbske strokovne organizacije, ker so že prestale zaradi teh škodljivcev v delavskem pokretu že preveč bridkih izkušenj.

Te pripomnje smo morali še enkrat navesti, ker se nam zdi, da čaka delavski pokret grozoviti boj za obstanek. In kdor ne bi bil na mestu, kdor bi skušal pospeševati razkrojavalno delo v organizacijah tega naj se organizacije ogibljejo in pazijo, da mu ne nasedejo. Verjete, denar, ki je plačan za to, da se razdrta vaše organizacije, ne more biti iz poštenih rok. Delavske organizacije pa morajo stremeti po pošten poti in z delom za interes delovnega ljudstva.

Ne torej, roke križem, ampak s poštenim in resnim delom napreji!

munšče. Na vprašanje: »Zakaj pa voliš komuniste?« — je neki fant odgovoril: nimam nič, volim komuniste, kadar mi bodo pa oča dali grunč čez, bom volil pa SLS.

+ Ze zopet na narod apelirajo! »Narodno Delo« prinaša po informacijah iz Beograda, da tamošnji politični krogi zelo komentirajo volilni rezultat in pravijo, da bi bile potrebne nove volitve. Če konstituenta radi današnjega razmerja strank ne bi mogla priti do rezultata, ali bodo zopet nove volitve razpisali? In če tudi tretja konstituenta ne bo imela uspeha? Oj, nič ve ne vemo, kje se nas glava drži! Zakaj pa buržujsko vedno le na narod apelirajo, a ne slušajo želji, ki jih je taisti narod izrekel pri sedanjih volitvah? Trgovci, bankirji, verziški lid.: Ti naj spremeniš svoje nazore in metode, pa bo vse dobro!

+ Dr. Mile Vesnić stoji na stališču, da ima kot ministriški predsednik dolžnost, podati kabinetsko ostavko, ker nekateri ministri niso bili izvoljeni v konstituentu. — Tako nam javljajo večerajšnja poročila. No, zdaj pa le vemo, zakaj je g. Mile dosedaj redno pozabljal na svojo dolžnost, ko smo ga radi drugih vzrokov nanjo spominjali. Pičček si je mislil: Danes držim, za jutri pa ne vem, če me bodo sploh še v konstituentu hoteli. In stolkci so tako pripravni, da človeka na njih pokojno zadremijo. — Dr. Mile je pič, nerodno pa je pri pičli to, da imajo perje, ki se da oskubiti.

+ Večerni listi, ki, kadar se mu posreči, zelo hudomušno. Zadijše se vprašuje: »Kaj hočemo? Ali naj napadamo državo radi bedastega sporazuma v St. Margeriti? Saj bi to ne bil patriotizem!« — Pejte, pejte, »Večerni listi«, saj vemo, da si mislite kakor tisti imenitni kralj Solnce, ki je dejal: »Država sem pa jaz!« Ja, če niste država, čemu pa pozivljate na patriotizem?

+ Burna seja pruskega deželnega zbora. Na seli pruskega deželnega zbora je predlagal socialno-demokratski poslanec Heilmann, da naj vlada zakonitno odredi, da se nakaže premoženje Hohenzollerncev brez odškodnine republikli Pruski. Predlagal je tudi naredbo, v kateri bi se uredila renta Hohenzollernski hiši po posebnem zakonu. Po njegovem govoru je nastalo velkanskno razburjenje in volite. Nemško-nacionalci in socialni demokrati so imeli razburjene govore. Podpredsednik skupščine je dal nemško-nacionalnemu govorniku ukor. Z leve strani je priletela papirnata krogla, kakor je podpredsednik prekinil sejo za deset minut in le izjavil, ko se je seja zopet pričela, da mu ni mogoče dovoliti obsoditi tega kar se je zgodilo. Poslanec Hoffmann (nemško-nacionalno - demokratska stranka Nemčije) predlaga, naj se napirna krogla odposli muzeju Hohenzollerncev. (Smeh in veselost). Demokrat Dominikus predlaga, naj se predlog odkloni in tudi centuranski poslanec Oppenhol govori tudi za odklonitev predloga. Poslanec Hoffmann v svojem govoru označi Višema kot licemerca in komedianta, ki se je drznil imenovati se za božje orodje. Zadnje mahinacije s kapitalom so bile pravi rop in goljufija. »Z robarji in tatovi na mi ne sklenemo porodb.« — Dr. Richter (nemška ljudska stranka) odkloni sprejetje predloga Neodvisni poslanec Ludvig ugotovi da so Hohenzollernci že dobili svojih 52 milijonov in da no posedbiti ne moreto zahtevati ničesar več razen, če bi se nahajali v potrebi. Končno se predlog poslanca Heilmanna odkloni. Nato te bil v končnem glasovanju sprejet zakon ruske ustave.

+ Zveza narodov. Na torkovi seli zveze narodov je bil soglasno sprejet poslovnik, ki ga je izdelala posebna komisija. Suverena oblast zveze narodov je skupščina zveze narodov. Permanentna oblast je svet zveze narodov, čigar izvršujoča organizacija je generalni sekretariat. Zborovanje zveze narodov se sklicie redno enkrat na leto, in sicer prvi ponedeljek v septembru v Ženevi. Zborovanje pa se na željo večine članov zveze sklicie tudi na kraju, ki ga večina označi. Kot uradni jezik se določi angleščina in francoščina. Z ozirom na provizorični poslovnik se za enkrat smatra kot uradni jezik tudi španščina. Vendar pa je dovoljeno vsakemu delegatu, da govori v svojem jeziku; skrbeti pa mora sam, da se njegov govor prevede v enega izmed uradnih jezikov.

+ Psihologija poljskega selma. Pregovor pravi: »Kjer sta skupaj dva Poljaka tam so tri mnenja«. Poljski selmi je bistveča potrditev te sodbe, kajti njegovih 415 poslancev pripada 15, frakcijam. Številčno razmerje zadnjega je razvidno v naslednjem: Poljska ljudska stranka (»Prast«) 84 poslancev, nacionalno ljudsko Združenje 73, ljudsko narodna zveza 73, poljska socialistična stranka 35, narodna delavska stranka 29, narodno-krščanski delavski

klub 25, poljsko ljudska stranka »Wyzwolenie 23, klub konstitucionalnih delavcev 17, meščansko združenje 13, poljska ljudska stranka (Stepinski) 11, židovska zveza 10, nemška ljudska stranka 8, poljska katoliška ljudska stranka 5, radikalno kmečka stranka (Okonki) 2, divjak 1. Manjkajo še komunisti, in sicer zato, ker se niso udeležili volitev v poljsko konstituentu vsled načelnih in taktičnih razlogov. Toda pri nas v Jugoslaviji nismo nič boljši. Saj je samo v ubogi Bosni kandidiralo 16 strank in stranci. V konstituenti pa bo vsega skupaj 17 različnih strank, stranci in frakcij. Z mirno vestjo lahko damo roke poljskim bratom.

+ Za III. Internacionalo. Na kongresu socialistične zveze seinskoga okraja je dobil predlog Longueta in Frossarda (priklapitev moskovski internacionali) 13.489 glasov. Longuetov predlog (priklapitev pod gotovimi pogoji) je bil sprejet pravzaprav samo z 2111 glasovi, a Blumov predlog (priklapitev k II. internacionali) 1061 glasov.

+ Angleška Labour Party proti komunistom. Resolucija, ki je predlagala vstop v komunistično stranko, je bila odklonjena s 349 glasovi proti 241. Strankini tajnik je izjavil, da bodo angleško delavstvo vodili v Londonu in ne v Moskvi.

+ Francoska socialistična stranka pred razcepom. Na zasedanju socialistične zveze v seinskem okraju je predstavljal Frossard neko izjavo, ki opozarja na bližnji razkol v francoski socialistični stranki. Obenem je poročal, da se udeležuje veliko številu socialističnih parlamentarcev in partijskih občinskih svetnikov tozadevnih pogajani.

Za naš tisk.

Volilni boji so za nami. V volilnih bojih se marsikaj diše in govori kar služi v agitacijo, kar zlasti opažamo pri vseh onih strankah, ki imajo ali meščanske ali pa programe, s katerimi hočejo prikriti svojo politiko. Socialna demokracija ima točno izdelan program in lahko nastopa javno s njim. Nisi ni treba delati s praznimi besedami in samimi obljubami, kakor to delajo druge stranke pri agitaciji med delovnim ljudstvom.

Volilni boji le porabil mnogo časa mnogo moči. Za izobraževalno delo in za organizatorično delo le bilo malo časa. Sedaj, ko so volitve končane, moramo se lotiti pravega dela za razvoj stranke. Čemur služi najbolj razširjenost strankinih listov. Delovanja v stranki ne more nikdar nihče zasledovati dovoli točno, ne se ogrevati in zavzemati dovoli za interese proletariata, če ne čita delavskega socialno - demokratskega časopisa, ki je prava hrbtnica, poleg organizacije delavske stranke. Iz teh raznih razlogov se oprimimo sedaj za razširjenost »Napreja« in drugih socialno-demokratskih listov.

Notranji položaj sovjetske Rusije.

Iz Copenhagna je poslal sodrug Benjamin Schlesinger, predsednik mednarodne krojaške unije za ženska odela, tedniku Chicago Socialist poročilo, iz katerega je razvidno, da je Lenin zelo presenečen, ker ameriški komunisti niso podprli E. V. Debsa pri predsedniških volitvah.

Svoje razočaranje nad tem je izrazil Lenin v teku prijateljskega privatnega pogovora s Schlesingerjem, ki se poznata že dalj časa. V daljšem pogovoru, ki ga je imel Lenin s Schlesingerjem, je dejal Lenin glede notranje situacije sledeče:

»Prenašati moramo seveda mnogo lakote in zime; to pa največ vsled vojne s Poljsko in Wranglom ter vsled blokade.«

Vzlic temu, da je ta branitelj ruske revolucije preživel že tri leta sovražnosti in izstradanja od strani sovražnikov te vlade, na njem ni bilo opaziti radi tega kakere pesimizma.

»Koncem konca bomo izšli vendar zmagoviti!« — je dejal Lenin.

Toda Leninov optimizem ne temelji na enostavnih odsevih revolucionarnih občutkov. Kadar pravi Lenin, da bo Rusija izšla iz tega stanja zmagovita, se ob enem popolnoma zaveda velikih ovir, ki so med njegovo deželo in njeno končno zmago. Zato je Lenin nadaljeval:

»Toda dokler pride zmaga, bo vzelo nekaj let — morda celo več. Pa tudi tedaj se naše konstruktivno delo šele prične. Ali kadar se bo pričelo, se bo naglo nadaljevalo, kajti temelji za ta dela je že položen. V teku nadaljnih deset let bo naredila Rusija velkanski napredek, zlasti kar se tiče elektrifikacije industrije, in električni stroji bodo v Rusiji tako razviti, kakor so pri vas v Ameriki.«

Lenin je vprašal Schlesingerja, če je eksistiral v Ameriki kedaj antisemitsko (protižidovsko) mnenje in je povdarjal, da v sedanji Rusiji ne eksistira niti najmanjše, in da se tudi nikdar več ne pojavi.

Rusija ne potrebuje — pravi Schlesinger — nobene denarne pomoči, pač pa po-

trebuje strojev, orodja in materiala, ki je potreben za razvoj industrije. O svojih utiših, ki ih je dobil v Rusiji, bo Schlesinger poročal obširneje, ko se vrne v Zedinjeno države.

Ruski begunci in Jugoslavija.

Tržaška »Edinost« piše:

To je žalostno poročilo. Nas tujci sicer ne zavedlje naravnost, pa vendar se nam vsiljujejo trpke misli o tem problemu. Naravnost boji povadano, da nam je neumljivo, čemur Jugoslavija redi tiste begunce? Ruski begunci so največini ljudje, ki so s svojim vedenjem s svojo korupcijo izžvali v drugače krotkem ruskem narodu revolucijo. Tu so mogočni gospodje generali, ki so po pruskem vzoru surovo ravnali z vojaštvom. Tu so industrialci in finančniki, ki so se smelali ljudski bedi. Tu so veleposesniki, grofi knezi in baroni, ki so kmeta šteli med »fundus instruitus« ter se predirali ob časih večerih, da bi imali kmet dušo ali ne. Tu so visoke dame, ki so živele tisočkrat bolj v »moči teme«, nego zanemarljena ljudska množica. In vsa ta banda nevredna ruskega imena, pač pa vredna svojih narijskih protektorjev, ves ta gnoj velike ruske rane, se vlija zdaj čez Balkan kakor oblak kobilic v letu katastrofe. In Jugoslavija, na čelu ji dični Vesnić, si smatra v čast, da Franciji na lupo prehranjuje sedaj iz lastnih zaloz celo lato teh brezkoristnih trovov. Mi tukaj kličemo javnemu mnenju v Jugoslaviji: »Pošlite v Pariz Vesniča in njegove klientske!« Če je Franciji pri srcu usoda teh ljudi, naj jih prevzame ona sama v svojo oskrbo. Pokažite ji, da imate tudi glede beguncv svoje nazore in svoje interese. Interes jugoslovanskega ljudstva je večji od interesov francoskih milijardierjev! Mi smo prepričani, da le med ruski begunci le malo dostojnih in pomolovrednih. Prepričani smo, da za bodoče odnošaje do ruskega naroda ti ljudje nimajo nobenega pomena. Pa če bi za tudi imeli: prepričani smo, da ne bodo poznali hvaležnosti: de generirani so in se bodo samo aristokratski-pomilovalno smelali naviti Jugoslaviji, ki jih le krmila za »bozlon« dočim vedo sami da z lastnim delom ne moreto zaslužiti niti neslanega kropa. Če so se izlemoma kateri narijski nočenež dela, naj bi bila iz tema zanje, ker »delavec je vreden svojega plačila«. Vse zdrave postopne na na Jugoslaviji pošlite eks-presno Francozom, ki imajo okus za to!

Vestnik Svobode.

Pevski odsek »Svobode« priredi dne 7. decembra 1920. zabavni večer v veliki dvorani hotela »Union« s sledečim sporedom: godba, pešje, šalija pošta, srečolov in ples. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 15 K za osebo. Za mnogobrojno udeležbo se priporoča pripravljalni odbor. Obenem pozivljamo vse sodruge pevce, da se pevskih vaj redno udeležujejo.

RAZNE VESTI.

LDU Dunaj, 1. Z ladju »Zenta« je dne 29. novembra odšlo iz Stettina 135 avstrijskih in mnogo drugorodnih volilnih njemnikov.

LDU Pariz, 1. Dne 30. novembra se je sklenilo premirje med litvanskimi četami in četami generala Želigovskega.

LDU London, 1. Policija je izvedla pri več osebah, ki so znane kot sinfajnovci, hitne preiskave, zaplenila korespondenco ter aretirala mnogo oseb.

LDU London, 1. Predsednikom je v skla dišči krzna v sredini mesta eksplodirala bomba. Poslopje je bilo zelo poškodovano. Domneva se, da gre za napad sinfajnovcev.

Po svetu.

— Bavarska vlada in verziški. Vlada na Bavarskem je izdala zakon, po katerem se verziški obsojajo na 100.000 do 1 milijon mark kazni. Sodna oblast ima v posameznih slučajih celo pravico, da zapleni verzišku vse premoženje. Tako je na Bavarskem, pri nas pa imajo verziški od 100.000 do 1 milijon in še več dinarjev dobička, če se jim posreči (in ovir ni veliki!) spraviti vagon jaje ali lesa ali česa drugega čez granico. Razen tega jih kmetujemo še »solidine in poštene trgovce« in »prijatelje naroda«. Pika!

— Ukrajinsko univerzo na Dunaju snujejo ukrajinski begunci. Univerza bo imela filozofsko in juridično fakulteto. Priključili bodo še novinarski kurz.

Sodrugi! Ali se nahaja »NAPREJ« v vseh javnih lokalih, o katere zahajate?

Dnevna kronika.

»Večerni List« včeraj ni izšel. Ali bo sploh nehal izhajati, ali pa se je pokvaril samo kakšen tiskarski stroj, nam ni znano. Ako bi prenehal izhajati, bi bila to velika škoda, ker nam je pripravljen mnogo veselja ur.

Zanimiva tiskovna pravda se bo vršila prihodnji teden pred ljubljansko poroto. Komunist ing. Gustinčič, sedaj v Trstu, je bil odgovornega urednika »Jugoslavije« z. A. Peska in odgovornega urednika »Domovina« g. M. Pluta radi obdolžitve, da je bil v Švici v službi, odnosno v zvezi z črnogorskim razkazjem Nikitom Petrovič Njegašom. Ing. Gustinčiča zastopa odvetnik dr. Milan Šubec. Obdolženca nameravata menda nastopiti dokaz resnice. Obratno pa baje ima tudi ing. Gustinčič zelo obsežen in obtežen material zoper g. A. Peska. Vse kaže, da bo ta tiskovna pravda nad vse zanimiva. Upamo, da bo ta pravda vendar enkrat podala jasno sliko o življenju in delovanju mafista, komuniste ing. Gustinčiča v Švici za časa vojne.

Habsburška propaganda. Z ozirom na »Večerni List«, posneto po današnji »Arbeiterzeitung«, je prebčil g. dr. Vladimír Knaflič v včerajšnjem »Jutru« dalje pojasnilo, katero ga popolnoma opravičuje. Kakor izveemo tudi od druge vrlo dobro poučene strani, je izjava dr. Knafliča točna in jo zato vzamemo z zadovoljstvom na znanje.

Jugoslovani dobimo vojno mornarico. V Kotor je namreč dospel ostanek Wranglove črnomor. mornarice, ki šteje tri desetine vojakov in pet križark. Svetujemo vojnomu ministru, da te ladje zapleni in prometa ministru, da jih uporabi kot naj-

cenejše sredstvo za »ekspedicije« ruskih polodačev, ki se po nepotrebnem skitajo po naši lepi domovini. Ampak hitro, da nam ne bo treba z Italijo v tej zadevi sklepati še posebnih sporazumov! Vlada naj zaenkrat izjemoma ne izdaja niti potrebnih »pasov«!

Po velikih volitvah se vračamo nazaj v nenormalno življenje. »Pri bolovnik« že zopet točijo kislega cvička. »Večerni list« piše že zopet neodvisno...

Velike tatvine na glavni pošti. Ze večeraj smo kratko zabeležili o velikih tatvinah na pošti. Kakor smo informirani, je bila tekoma zadnjih dni aretirana cela vrsta pošt-nih uradnikov, obdolženih raznih manipulacij z ameriškimi pisli. Uradniki so navadno odnašali pisma Amerikancev na svoje domove, kjer so jih potem odprali in jemali notri priloge dolarje. Na ta način so spolirali veliko množico pism. Dvema uradnikoma je že sedaj dokazano, da sta si na ta način prilačila okoli 50.000 K. Vsi so živeli razkošno in elegantno. Noč in dan so veseljačili ter kupovali svojim ljubimcem zelo dragocene nakite, zlatnino in briljante. Celokupna škoda se ni popolnoma dognala. Kolikor se da posneti iz sedanjega položaja, znaša več sto tisoč kron.

Izgnanila se je po cestah iz Podrožnika do mesta v turek zlat nahan z opalom. Nadišli naj ga odda proti nagradi v upravi »Naprēja«.

120 orožnikov je bilo od prevrata pa do danes ubitih v Jugoslaviji. »Jutro« imenuje to: »Zalostna statistika«. Mi poznamo še žalostnejšo: Število delavcev, ki je bilo od prevrata pa do danes ubitih v Jugoslaviji od orožnikov!

Jonili lir 18.465, 19.397, 20.007, 20.225, 20.225, a paritet lir v Švici je bil 321,2, 352,8, 319,4, 356,8 in 385,8. — V Italiji se je pokazal pri borznih tečajih isti efekt kot v Jugoslaviji: skupno s padcem lire so padli tudi tečaj akcij, med tem ko je bilo v Nemčiji in Avstriji drugače: tam je padec vrednosti denarja zahteval dvigovanje tečajev efektov. Tečaj, ki so v marcu stali 106,97, so padli v juniju na 94,07, a v septembru na 80,33. Razlogi za to padanje so: 1. strah pred podpisom vseh vrednostnih papirjev, ki se glase na lire; 2. splošna sodba, da se bodo tako popisani papirji težje mogli prodati in lombardirati; 3. nejasnost v rešenju problemov, ki teže sedanjemu buržuazno društvo: veliki deficit državnega proračuna (militarizem) opozicija proti odpravi razlike na ceni kruha, katero plača država, kontrola delavcev nad tvornicami (ker so družabnikom denarne špekulacije onemogočene); konfiskacija vojnih dobičkov in velike vsote, katere morajo družbe plačati v času, ko nimajo likvidnih sredstev za plačanje in ko banke znižavajo kredite. Splošno se kaže, da je v Italiji vsled močnega pokreta Italijanskega delavstva, ki v glavnem izhaja bolj iz sedanjih nevdržnih povojnih razmer, ki so prinesle s seboj usodno svetovno gospodarsko krizo in draginjo, nego iz razredne zavesti, zelo ogrožena denarna špekulacija finančnih, industrijskih in poljedelskih kapitalistov. Najbolj so pa zadeti industrijski kapitalisti po delavskem nadzorstvu nad industrijo. Zato skuša buržoazija ta uporni duh z vsim sredstvi ublažiti, kakor z jadranskimi vprašanjem, balonci, kompromisi itd. Italijanska buržoazija ima težko stališče, kako se bo izvil iz njega bomo videli.

— Zunanja trgovina sovjetske Rusije. »Rosta« poroča: Po podatkih »Ekonomič-skega Zin« se je uvozilo v tekočem letu od aprila dalje uvozilo na podlagi mirovnega sklepa z Estonsko naslednje blago v sovjetsko Rusijo: semenski krompir, suhe ribe, laniki, konzerve, usnje, semena, kemični produkti, benzol, medicament strojni deli, trakti, kovine in kovinski izdelki, lekline žage, avtomobili, poljedelski stroji, papir, tkanine in razno drugo blago. Skupna teža vsega tega uvoženega blaga znaša 1 milijon 190.000 pudov (1 pud 16 kg).

Društvene vesti.

Centrala splošne organizacije vojnih invalidov za Slovenijo pozivlje vse vojne invalide vdove in sirote na občni zbor, ki bo nedeljo, dne 5. decembra ob 9. uri v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Češka obec v Ljubljani potrdila prosvotne člene a hosty v pondelj dne 6. t. m. o 20. hod. v sokolski telovičnici. Narod. domu Mikulášskou zabavo s pestrim programom a tancem. Na člensku i sokolskou ligitimaci, jakož i pro uvození hosty, vstup volny. Legitimace pro p. t. hosty k vyvedení v drogerii p. Čvančarv. Selenburgova ul. Dárky se přijímají v týž den od 12 hod. dále v sokol. telovičnici v Národním domu.

V boju za enotnost organizacij.

Kdor drugemu jamo koplje, sam... Ni le ene številke »Ujedinjenja« baje »strokovnega« lista pokrajinskega tajništva »Saveza« železničarjev v Ljubljani, v kateri ne bi gospod pokrajinski tajnik bruhal ogenj in žveplo na vse, kar noče podpisati konfuzno politiko tega zares idealnega tajnika. Da si gospod pokrajinski tajnik s svojimi žurnalističnimi proizvodi v svojem telesnem žurnatu stopa sam na svoj jezik, to gospoda pokrajinskega tajnika očividno prav nič ne ženira.

Včasih je govoril srebro, molčati pa zlato. Ako bi se gospod pokrajinski tajnik transportnega saveza ravnal po te, prislovici, bi si prihranil marsikatero protislovje. Obenem bi pa tudi samega sebe ne postavljaj na sramotilni oder lažnika. Gospod pokrajinski nekaj sniti, pa noče z barvo na dan, raje hodi kakor mačka okolo vrele kaše in se zadovoljuje s samimi namigavanji. To pa seveda na stvari prav ničesar ne izpremeni. Dejstvo je, da je ustanovitelj železničarske organizacije sedanjí pokrajinski tajnik najpoprej po vseh pravih na prav ostuden način oblihl in to je bil »Čedni« posel izvršen, se je vrtil sam na njegovo mesto. Da bi stvar ne bila prečistna, se je peljal v Zagreb in se je tamkal pustil instalirati za pokrajinskega tajnika za Slovenijo v Ljubljani.

Dokler pa si sedanjí pokrajinski tajnik ni bil siguren svojega uspeha, je sam izdelal pravilo, po kateri naj bi se dala organizacija železničarjev federativna oblika. Ta pravila je, predno se je vršil prvi kongres železničarjev v Zagrebu, z vso vehemenco zagovarjal na konferenci železničarjev v Makrovi hiši v Ljubljani. Sekundirali so mu gospodje Žorja, Perdan in Makuc. Med drugim so ti gospodje obkladalí Srbe z opankarji, katerim se po nobenim pogajem ne sme zaupati nobenega denarja. Ustanovitelji železničarske organizacije za Slovenijo so s sedanjim pokrajinskim tajnikom vred ti gospodje indirektno dožili, da hoče slovenske železničarje prodati Srbom. Ali časi se izpreminjajo, — iz juga je pričel padati sniž dež. Kar naenkrat je gospod pokrajinski tajnik pričel živeti kakor bog na Francoskem.

Razume se, da je obenem postal iz federalista strasten centralist in iz dokaj pametnega človeka pravoveren komunist. Posledica tega je seveda bila, da je, zvesto pomagaj zapeljati organizacijo železničarjev v komunistične vode. Da bo pozneje nastopil neizogibni maček, na to je pozabil. Ali namerata se bi gospod pokrajinski tajnik kot junak v svojem »Ujedinjenju«, se venomer zaletava enkrat v tega enkrat v onega. V zadnji številki Ujedinjenja zopet pripoveduje nekaj o nekíh »prevzlikar-jih«. Nedvomno je med nami še precej sodrugov, ki so daleko več pozitivnega vstvarili kakor pa vihravi pokrajinski tajnik in če se ti sodrugi ne vdiujajo vsake-mu, kdor več plača, to menda še ni noben greh. Slabo pristaja človeku, ki vleče po-

kolajno, rento, 3600 kron na mesec plača in je še vrhotelega hišni posestnik podtikarje prevzlikarstva, ko se njemu samemu v »prevzlikarstvu« more le malokdo telesn primerjati.

Ali najboljše na stvari je pa, kar pripo-veduje gospod pokrajinski tajnik v svojem »Ujedinjenju« tudi večkrat nekaj o nekíh službenih pragmatikah, katero so baje hoteli strokovni tajniki zase uveljaviti. Z ozirom na to podlo natočevanje bodi konstatirano, da je izšla ideja iz tajništva železničar-jev, kjer je bila tudi po nekem nemškem vzorcu izdelana! Pri ostalih tajnikih strokovnih organizacij ni bilo preje in tudi ne pozneje nobenega govora o kakí službeni pragmatiki. Gospod pokrajinski tajnik naj bo torej tako prilazen in naj temu delež — službeni pragmatiki — prizna svoje očevostvo in naj ga ne skuša obešati drugim.

O razdiralnem delu pavemo ob priliki tudi še naše mnenje.

Kričanje tatu »primite gas, ne bo dežalo«.

Vpošljite zaostalo naročnino za »NAPREJ«, da se Vam njega pošiljanje ne ustavi.

Dopisi.

Cefje. Da smo Celjani tako siljajo zmagali, se imamo zahvaliti našim po-žrtvovanim sodrugom, ki so prirejali shod na shod, ki je imel povsod velik uspeh. Tako je priredil s. Hraštnik dne 21. novembra bra na Teharjih v gostilni Špota. Udeležba mnogobrojna, med obiskovalci tudi dva sorodnika socialdemokratov, g. Rinalda in nepoznani Salomon. S. Hraštnik je v svojih izjavah izel burno odobravanja, le nekdo je z modkicem trdil, da so tamkaj samo narodnjaki, vendar se k besedi ni oglašil. Pač pa je g. Rinaldo prišel po govorn s. Hraštnika za besedo, češ da nima k njegovemu govoru ničesar pripomniti, le to ga moti, da je s. Hraštnik govoril iz proti klerikalcem, socialne demokrate, ki so po njegovem mnenju v Jugoslaviji po-magali »zafurati« — posebno Tone. Kri-štan — pa je popolnoma izpuštil. Med Rinaldovim govorom pa je nastal v dvorani nemir, naka je škotsko pevsko društvo zapelo delavsko himno. Potem je povzročil besedo zopet s. Hraštnik, ki je komunistom razložil ves položaj ter dokazal, da ni Nachtigallova partija in partija komun-istov iz Trbovelj pod vodstvom Korena niti toliko naredila, da bi si bila zaslužila Tonetu Kristjani enkrat čevlje zavezati. Povedal je tudi komunistom, da si bodo prej vsi komunisti razbili glave, kakor pa celjska socialdemokratska trdnjava. Nato sta jo sorodnika potegnili urnih krac v shoda, s klobuki potegajenim globoko na čelo — ker je od Celja prihaj zanju tako ne-prijeten veter.

Laško. Na Laškem imamo imenitnega in pametnega gerenta, ki mu pravijo Els-bacher. Ta gospod je bil mnenja, da ob volitvah, ne bo nikdo lačen in je dal ukaz,

Kulturni vestnik.

Glasbena Medica. Na današnji vzvišeno lepi koncert češkega Sevdikovega kvarteta v Unionski dvorani posebno je enkrat opozarjamo. Prosimo vse resno glasbo lu-beče Slovence, da v velikem številu pose-đijo koncert. Sedaj, ko to pišemo, je žalibeg šele tretjina dvorane prodana. Sviranje kvarteta je tako vzorno dovršeno, izpjele-je in temperamentno, da razvname vsakega poslušalca. Komorne koncerte take vrednosti, orkestralne in zborove koncerte naj bi vsak Slovenec redno poslušal in za-nje kaj žrtvoval. Toraj pridite vsi! k.

»Nove Evrope« 9. šte. prinaša med drugim zelo zanimivo razpravo M. Roše-tarja o menju naše države, in predavanje univ. prof. M. Ruzkota o Rusih in Rusiji »Nove Evrope« kot svobodno politično tri-buno vse najtopleje priporočamo. Izšla te-densko.

Fr. Roje: Tončkove sanje na Miklav-žev večer. Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih. Vpodbil J. Erbežnik in Fr. Roja. Založila Ig. pl. Kleinmyer et Fed. Bamberg v Ljubljani. Knjiga ima 128 str. 10 podob z glasbenimi točkami in stane lično vezana

20 K. Knjiga vsebuje izvirno Miklavžovo povest v verzih in v dramatski obliki. Tisk in posnetek rib sta za sedanje čase vzor-na. Ta nova mladinska knjiga bo brez-dvomno jako lep in primeren književni dar slovenski mladini za Miklavžev god in Božič.

Gospodarstvo.

— Naraščanje draginje v Italiji. Pro-fesor Bacht je objavil v »Economista« svoje zanimive zapiske za cene blaga in notiranja na borzi koncem meseca septem-bra. Slično kakor Angleži je vzel tudi on povprečne cene v letih 1901.—1905 da so onake, ker je tudi izračunal, da je napram tedanjim cenam bila povprečna cena cere-alijski in mesu v marcu t. l. 488,3; v miju 530,2; v juniju 535; v avgustu 534,8; v septembru 551,7; v istih mesecih je bila cena drugim življskim potrebščinam 610,4, 728,2, 746,7, 745,6, 759,7; tekstilnemu blagu 1156,6, 1012,8, 895,3, 957,3, 1009,9; mineralijam in kovinam 1205,2, 1317,3, 1109,9, 1157,9, 1257,8; raznemu drugemu blagu 576, 619,4, 628,4, 637,0, 637,9. V istem času je množina novčaníc znašala v mil-

„ZLATOROG MILO“

je cenejše. Preprodajalci zahtevajte novi cenik.

== Glavno zastopstvo za Kranjsko: ==

R. BUNC in drug. LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 7.

Prva marib. tovarna mila, preje C. BROS, Maribor.

ZLATOROG

ZLATOROG

LISTEK.

Skrivnost »rumene sobe«.

Francosko spisal Gaston Leroux. (Konec.)

Kar se tiče edč. Stangersonove, kaj hočete da bi ona storila pred to pošastjo? Privikrat, ko je stopil pred nio v Rumeni sobi — po dismenih grožnjah, ki so jo onozorile na pretečo nevarnost — ga je hotela ubiti. Na svojo nesrečo, se ta to ni posrečilo. Od takrat je bila za tovo-liena žrtev temu nevidnemu grozo-vitežu, ki bi jo lahko prav počasi pri-ritel v smrt. Stanovale je poleg nje, ne da bi to ona vedela: zahteval je sestanke v imenu njune ljubezni. — Privikrat je odbila to zahtevo. izra-ženo v pismu s poštevna urada Stev. 40. posledica je bila žalostna v Ru-meni sobi. Drugičrat, pozvana v no-vem pismu, ki je prišlo po pošti ter in našlo v bolniški postelji. Je odgo-vorila s tem da se je umaknila se-stanku ter se s strežajkama zakle-nila v budoar. V tem pismu li je namreč naznanil, da bo prišel k nio — z ozirom na nieno zdravje ni mogla iti nikamor — ob tel in tel uri... ter da naj vse potrebno preskrbi, da ne bo škandala... Ma-tilda Stangersonova je dobro vede-la da je lahko pred Ballmeveriem na vse pripravljen in prepustila mu

svojo sobo... To je bila epizoda nerazumljive galerije. Tretlikrat je sestanek pripravljal. Preden je za-pustil Larsan. v noči nerazumljive galerije, sobo edč. Stangersonove. Je pisal gospodični kakor se spomi-njamo zadnje pismo ter je to pismo je zahtevalo sestanke: določil je v-niem tudi dan in uro ter ji obljubil, da ji prinese vse očeto-ve naprave. obenem il le na zaerzoli, da ih seže če se mu enkrat umakne. Prav nič ni dgonila da je loov res v pose-siti teh naprav: saj je itak le po-novil svojo slavno tatvino. že dolgo ga ima na sumu, da je skoraj z nio- nomoči ukradel takrat slavne listi-ne iz očetovega stanovanja v Filadelfiji!... Poznala ga je na tudi to-liko da če se mu ne ukloni, izvrši zotovo svojo grožnjo ter sremeni toliko dela toliko truda toliko znanstvenih uovov v — penel!... Sklene se sestati z nio. Še enkrat, zledati v oči temu banditu, ki je bil njen mož... in ga, če bo moreče, prevoriti... Ker ni mogla sestanke odvrtiti, se je torej nani pripra-vila!... Bil je kratek. — Uganemo lahko, kaj se je zgodilo... Matildine prošnje, Larsanove surovosti... Zahteva, da pusti Darzaca... Ona prizna svojo ljubezn... Zabode jo z mislijo, da spravi onega na mori-šče! on le spretne. in Larsanova maska, ki si jo bo nadel, ga bo re-

šila... tako si misli... med tem ko oni... tudi danes ne bo morel po-vedati, kako je prebil to noč... Na to stran se je Ballmever oad dobro zavaroval, pomagalo mu ni nič... Roulettebille!

Larsan je pritiskal na Darzaca kakor je pritiskal na Matildo... s podobnim orožjem, z isto skrivno-stjo... V pismih, odločnih kot po-velja, mu je izjavil, da je pripravlen izročiti vsu ljubezensko korespon-denco ter da hoče tudi izgniti... če se polava na to tako važnost... Darzac je moral na sestanke kakor je morala to tudi Matilda prebiti mu je da se drugače takoi nemislil... In ob uri, ko stoni Ballmever-Lar-san pred Matildo kot morilec stopi Darzac v Epinavju iz vlaka, kjer ga Larsanov sokrivce, nenavadna ose-bnost, kreatura, ki io bomo še nekoč srečali zadržji s silo, mu vzame čas ter vrže njegovo »plavo krvniku, kalit obtoženec naslednjega dneva se ne bo morel odločiti povedati, kje je bil...!

Samo Ballmaver je delal račun brez Jožeta Roulettebilla!

Poznamo mladega reporterja: vomo kakšna silna sredstva za in-formacijo ima za svojim nabetim čelom, zasledoval in odvilal je v Ameriki vse dogodke med edč. Stangersonovo in Jeanom Roussellem. V Filadelfiji je izvedel takoi vse, kar se je tikalo Arthurja Williama Ran-

ca: slišal je o njegovem tunaškem činu, a tudi o plačilu, ki se je hotel z nio plačati. Govorilo se je ne-kaj časa no filadelfijskih salonih o njegovi žentivi z edč Stangersono-vo... Tako malo takta mladega uče-niaka njegovo vsiljivo zasledovanje, s katerim ni prenehal mučiti edč. Stangersonovo celo v Evropi, nio-govo neredno življenje, ki se mu je vdal z izgovorom da hoče »utopiti« svojo žalost, vse to je izzvalo pri Roulettebilla mržnjo do nio-va: sedaj tudi vemo zakaj je pozdravil takrat v dvorani za priče v Arthurja Ran-ca tako hladno Razkril je tudi lube-zen Roussel — edč. Stangersonova. Kdo je bil ta Jean Roussel? Sel je iz Filadelfije v Cincinnati, kakor je šla tudi Matilda. Tam je dobil staro teto ter il le znal razvozlati lezic: dogodek o Ballmeverievi aretaciji mu je pojasnil vse. Obiskal je tudi v Louisvillu »presbiterij« — preprosto in lubko, posestvo v starem kolo-nijskem slovu — sres ni ničesar iz-gubil na svoji lenoti. Pustil je nato gospodčino sled ter sledil Ball-meveriu od teče do teče, od zanora do zanora od zločina do zločina: nazadnje, ko se je vkrcal na nomolu v New-Yorku, je vedel Roulettebille, da se je na istem nomolu vkrcal pred ntimi leti tudi Ballmever: v žepu je imel napirje nekega Larsa-na, poštevna francoskega trgovca, katerega je umoril...

In sedaj, ali poznate vso skriv-nost edčne. Stangersonove? Ne se ne. Odč. Stangersonova je imela po svojem možu Jeanu Rousselju otro-ka, dečka. Ta otrok se je rodil pri stari teti ki je vse tako skrbno ure-dila, da ni nihče o nioim izvedel. Kaj se je zgodilo s tem dečkom? To le pa druga povest, sedaj še nimam pr-vice to vam povedati.

Dva meseca no teh dogodkih do-bim Roulettebilla v lastični palači. Žalostno je sedel na klopi na hod-niku.

— Kaj sanjate, dragi prijatelji? mu pravim, nekam otožni ste. Kako je z vašimi prijatelji?

— Imam soloh pravega prijatelja, razen vas?

— Upam, da je g. Darzac...

— Gotovo...

— In edč. Stangersonova... Ka-

ko pa li je edčni. Stangersonovi?...

— Dosti bolje... bolje... dosti

bolje...

— Potem ne smete biti žalo-

sten...

— Žalosten sem, ker mislim na

parfum dame v črnem...

— Parfum dame v črnem! Vedno

govorite o tem! Ali mi bodele že en-

krat razložiti, zakaj vas tako trdo-

vratno prevanja?

— Morebiti enkrat... enkrat,

morebiti... pravi santavo Roulette-

bille.

Prav globoko je vzdihnil.

da se morajo na 28. novembra gostilne takozvani, da niti ne bo trebalo kuhati. Ubogi kmetje in delavci, ki so prišli od daleč peš iz hribov na voliče, so čakali lačni na glasovanje, kar je imelo uspeh, da so volili iz ogorčenosti zoper kapitaliste, ki jim niti jedi ne privošči. Ekoraj vsi socialistično. Šele na zahtevo razburjenih gladovalcev je ta možakar dal usmiljeno povečje, da se naj v gostilnah kuha. Vprašamo slavno »za peč« izvoljenega JDS-kandidata, odkod je vzel v tedeljo tisto pravico, da je smel biti radikalnejši kot zakon. Sploh pa je celo njegovo postopanje napram občinstvu tako, da si vsi želimo njegov skorajšnji odhod s gerentskega mesta, kamor nikakor ne spada, kar je pokazala tudi volitev v nedeljo. Če ne prej, pa se pomenimo in obračunamo pri občinskih volitvah. — Več lačnih volilcev.

Iz Kočevja: V »Novi pravdi« od 24. nov. je članek, ki napada nadzornika tukajšnjega premogokopa, da protežira Nemce. Podpisani izjavljamo, da to ni resnica in da ravno v času njegovega delovanja so mnogi storili za delavce brez razlike narodnosti. »Nova pravda«, nehal je enkrat hujskati, ker delavci tukajšnjega rudnika so in ostanejo internacionalni in jih s tem tudi ne boste pridobili, da bi trobili v vaš rog. Kar se pa g. blagajnika tiče, je tudi nemnost pisati o njem in njegovih hčerah, ker on vendar ne odkazuje nobenega dela in je vedno v blaginji. In kar se neveste tiče, moramo povdarjati, da ravno vi narodni Slovenci imate nemške žene. Čemu torej to hujskanje? — Več internacionalnih delavcev.

Priložnost se, da vaši tovariši še niso česar ne vedo o socializmu. Zakaj jih ne pridobite, da bi se naročili na socialistične liste? To ni tako težko delo. Pridobiti od časa do časa kakoga prijatelja, da se naroči na list, ki se bori za interese delavstva. Idite na delo!

To in ono.

20.000 let stara umetnina. V Colombreru v Zgornji Savolji so našli te dni interesantno umetnino, ki datira iz časa pred 20.000 leti. Kipec iz mamutove kosti

predstavlja podobo moža in ženske. Zlasti ženska je tako fino izdelana, da so jo imenovali »Venero iz kamene dobe«.

* Zakonite varovani tigri. Po poročilu newyorškega lista »Czechoslovak« so izdale nizozemske oblasti na Sumatri zakon proti ubijanju divjih zveri zlasti tigrov. Tigri morijo namreč divje svinje, ki ogrožajo pobiranje palmnih plodov, ki so tu glavna hrana domačinov, s tem so tu tigri koristna žival.

* Orjaški zrakoplov gasnoven od nekega ruskega inženirja. Londonski listi prinašajo iz Moskve, da je ruski inženir Maskovič izdelal načrt za gradbo velikankega zrakoplova, ki bi lahko prevažal 1000 oseb s hitrostjo 60 milj na uro. Motor orjaškega zrakoplova bi imel

24.000 konjskih sil in bi lahko prevažal približno 1000 ton. Zrakoplov bi imel več nadstropij, ki bodo v zvezi med seboj potom električnih dvigal. Na zrakoplov se lahko naloži en avtomobil, en aeroplan in en motorni čoln. Načrt ogromnega zrakoplova je odobrila posebna komisija tehniških izvedencev, vsled česar se mora računati z veliko zmago mehanike znanosti. V slučaju, da bi se nameravani projekt posrečil, bi nova iznajdba povzročila veliko izpremembo v prevažanju blaga in ljudi in na ta način znatno olajšala svetovni promet in pospešila trgovino med najoddaljenimi kraji sveta.

Izdajatelj: Ivan Milnar.
Odgovorni urednik: Jak Vehovec.

KAVARNA „LEON“ Stari trg 30. Leo in Fani Pogačnik.

Vsakovrstno manufakturo
se dobi po najnižjih cenah pri trvdki
BRUMAT F. Ljubljana,
Mestni trg štev. 25/I.
Lastni auto za prevažanje.

Najprimernejša
darila za Miklavža
Obleke, površniki, zimske suknje, klobuki, čepice itd. se dobe najceneje pri
prvi kranjski razpošiljalni
Schwab & Bizjak
Ljubljana, Dvorni trg 3.

Kje kupim dober in fin
Gramofon,
plošče, igle, posamezne dele?
Kje se popravljajo gramofoni?
Edino v največji tovarniški zalogi gramofonov in godbenih avtomatov
A. RASBERGER,
Ljubljana — Sodna ulica št. 5 (poleg dež. sodišča).
Mehanična delavnica za popravilo vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov. — Izvršuje vse dela precizne mehanike.

COKLJE
trpežno izdelane, gornji del iz dobrega usnja izdeluje
„Čevljarska zadruga“
Vrbovec pri Mozirju. Zahtevajte cenik!

Usnjarska tovarna Carl Pollak v Ljubljani
izdeluje zopet priznana najboljša usnjata
gonilna Jermena
za vsakovrstne stroje in pogone,
kože za prevleko mobilij
specijalnega stroja in najokusnejših vzorcev.

Marta Tovarna kemičnih izdelkov
SIGMUND HANN, ZAGREB.
Hlen 155. — Telefon 8-95.
izdeluje vsakovrstna vozila za tovare, izdelane v raznih velikostih, od 10 do 2000 litrov, kot tudi kockali ali kroglice, žigle v palčicah, francoske žigle, vstavi svet, belanec, kvas i. t. d. na debelo in drobno po amernih cenah

Amerikansko strojno OLJE
olje, lahko, za vretena, olje za transmisije, olje, strojno, za poljed. stroje, olje, strojno, za težke stroje, olje, za avtomobile, lahko, olje, za avtomobile, izred. težko, olje, za ciline, olje, proti prahu.
Glavna zaloga:
Medic, Rakovec & Zankl, d. o. z.
pri A. Zankl - si - ovi.

Miki, podgane, stenicice in škunki ter vse vrste
mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena in najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: za polske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke posebno močna vrsta 20 K, posebna močna tinktura za stenicice 12 K, uničevalce moljev 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušcem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjavi (tunjev, rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 12 K. — Pošilja po povzetju. Zavod za eksport **M. JUNKER, Zagreb 40,** Petrinjska ulica 3.

JURJEVO
terpentinovo čistilo za čevlje
M. TREBAR
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 6. Telefon 589.

KAJO DELIC,
zlatar in draguljar
Ljubljana Hribarjeva ul. 4
priporoča svojo:
zlatarsko in draguljarsko delavnico
za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh tuzorih in merah, uhane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

Gradbeno podjetje ing. Dukić in drug
Ljubljana, Resljeva cesta 9.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Tovarna Barva vsakovrstno blago.
JOS. REICH
Kemično čisti obleke.
Ljubljana, Poljanski nasip 4. Sveliolika ovratnike, zaprtice in srajce.
Podružnica: Selenburgova ul. 3.
Podružnice: Maribor Gosposka ul. 38. Novomesto Glavni trg. Kočevje št. 39.

Pred nakupom vsakovrstnih izdelanih oblek, jahalnih hlač, površnikov, ranglanov i. t. d. si oglejte zalogo
konfekcijske industrije „Frande“
Ljubljana, Emonska cesta 8.
Brzjaviti: Derenda — Ljubljana, telefon interurban številka 518.
Brno — Prostějov (Čehoslovaška)
ter boste prepričani, da je vsestransko v kakovosti in izdelavi prva v Jugoslaviji, ter nima nikake konkurence v svojih nizkih cenah.
Večja naročila po meri. Samo na debelo.
Lastna izdelovalnica perila in čevljev.

Poštni čekovni račun št. 10.582. Telefon interurban 178.

Konsumno društvo za Slovenijo
vpisana zadruga z omejeno zavezo.

Društvo ima sedaj nad 17.000 članov. Po zadnjem računskem zaključku znašajo društveni skladi:

rezervni sklad K 42.831'65
dispozic. sklad K 21.007'61
bolniški sklad K 33.411'16
pogrebni sklad K 1.000'—
deležni sklad K 303.022'94

Društvo izplačuje zaostalim po umrlih članih pogrebno podporo, bolnim članom, bolniško podporo.

Društvo ima 35 prodajal in sicer sledeče:

Ljubljana, Sp. Siska	Mojstrana	Pragerako
Glince pri Ljubljani	Kranjska gora	Maibor
Rožna dolina pri Ljubljani	Gorje pri Bledu	Ruše nad Mariborom
Ljubljana, Bohoričeva ulica	Radovljica	Fala pri Mariboru
Ljubljana, Krakovski nasip	Borovnica	St. Lorenz na Pohorju
Ljubljana, Sodna ulica	Kamnik	Guštanj
Trzin na Gorenjskem	Litija	Prevalje
Kuče pri Trzinu	Radeče-Zadimost	Mežica Koroško
Sv. Ana pri Trzinu	Colje	Črna L.
Sava-Jesenice	Store pri Celju	Črna II.
Jesenice (pri Ferjanu)	Sočanj	Pliberk
Koroška-Belz, Javornik	Rogaška Slatina	Poljčane

Hranilni oddelek

društva obrestuje hranilne vloge po 4% oziroma 4 1/2%. Hranilne vloge se vlagajo in izplačujejo v vseh zgoraj navedenih društvenih prodajalnah, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

Kot član pristopi lahko vsek. Pristop znaša K 1'— delež K 100'—

Pisarna: Ljubljana-Sp. Siska, Kolodvorska c. 208.

Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: **Ljubljana, poštni predal št. 13.**

Mariborska eskomptna banka, Maribor,

Tegetthoffova ulica 11

Podružnici: **MURSKA SOBOTA** in **VELIKOVEC**

prevzema denarne vloge in iz-

vršuje vsakovrstne bančne posle

— pod najugodnejšimi pogoji. —